

Sygeplejerskeuddannelse i bevægelse

– mellem politik, markedskræfter og
professionel dannelse

Kirsten Beedholm
Institut for Folkesundhed,
Sektion for Sygepleje, Aarhus Universitet

STRUKTUR

- DIAGNOSEN
- DILEMMA OG SPØRGSMÅL
- REFLEKSIONER OG FORSLAG

DIAGNOSEN

FORANDRINGER

Globalisering

Strukturreform

Supersygehuse

Demografisk udvikling

Udvikling i sygdomsmønstre

Patientinddragelse

Velfærdsteknologi

Osv.

Osv.

Osv. ....

Fra velfærdsstat til konkurrencestat

(OK Pedersen. 2011. *Konkurrencestaten*)

Fra velfærdsstat

til konkurrencestat

Velfærdsstat

Beskytter befolkningen

Menneskesyn/værdier

Den eksistentielle person

Dannelse til at deltage i
demokratiske processer

Lighed, fællesskab, solidaritet og
omsorg for næsten

Konkurrencestat

Mobiliserer befolkningen

Menneskesyn/værdier

Den opportunistiske person

Kompetenceudvikling og
selvrealisering gennem arbejde

Den enkeltes frihed til og ansvar
for at realisere egne behov

Den offentlige sektor...

- skal være responsiv, serviceminded, fleksibelt,
- skal drives effektivt OG bidrage til at skabe de bedste betingelser for den private sektor
- er kun én af flere spillere på 'sundhedsmarkedet'

At være professionel - ?

Autorisation
Autonomi
Autencitet

En særlig viden, kunnen og villen – en faglig ethos
(Katrín Hjort 2005, 2012)

At være professionel - ?

Generobre?
Blive servicemedarbejder?

Re-formulering!

DILEMMA

- Balancere mellem 'at tage til efterretning' og udøve samfundskritik

SPØRGSMÅL

- Hvordan forbereder vi de studerende til denne virkelighed – kan vi gøre det bedre?

REFLEKSIONER OG FORSLAG

- Styrke fokus på strukturelle og kontekstuelle forhold
- Re-artikulere det faglig skøn og etikkens funktion
- Overveje: Har vi sygeplejeteorier, som giver mening i konkurrencestaten?

Styrke de studerendes forståelse for strukturelle og kontekstuelle forhold

Revurdere forholdet

Individ – relation - struktur

Re-artikulere det faglig skøn og etikken funktion

Har vi sygeplejeteorier, som giver mening i konkurrencestaten?

Sygeplejeforskningens motiv: Ønsket om at skabe en sygeplejefprofession

(Mark Risjord,2010):

Forskningens opgave var i første omgang: "to find its [sygeplejens] heart"

"...not what the theories were about, but what they were *for*."

Har vi sygeplejeteorier, som giver mening i konkurrencestaten?

Sygeplejeteorier er kendetegnet ved (jf. Risjord 2010):

- Er udviklet mhp. at identificere, beskrive og legitimere sygeplejens/ sygeplejerskens særlige opgave
- Formidler professionsspecifikke værdier
- Indgår i en hierarkisk struktur og har udviklet sig isoleret fra andre (sundheds)videnskabelige teorier

Har vi sygeplejeteorier, som giver mening i konkurrencestaten?

- Sygeplejeteori: professionel dannelse

**TAK FOR
OPMÆRKSOMHEDEN!**